

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kirjaamo
Kansakoulunkatu 3
PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Mielipide Koivusaaren osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry. (Helsy) on tutustunut Koivusaaren osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja katsoo, että suunnitelman tavoitteet ovat ristiriidassa suunnittelualueen lähtökohtien kanssa. Helsy huomauttaa, että monista merkittävistä ympäristöön liittyvistä tekijöistä johtuen Koivusaari ei sovellu tiheästi rakennetuksi asuin- ja työpaikka-alueeksi eikä täten Koivusaaren metroasemaakaan ole tarpeen rakentaa. Tämän vuoksi myös kalliin ideakilpailun järjestäminen on turhaa.

Suunnittelualue

Suunnittelualue käsittää Koivusaaren ja pienen Porstan saaren sekä niitä ympäröivän vesialueen siltä osin, kun se on Helsingin yleiskaavassa 2002 merkitty selvitysalueeksi, etelässä aina Nurmiluotoon asti. Kiistanalainen alue päättyi yleiskaavassa 2002 selvitysalueeksi monien vaikeasti ratkaistavien ongelmien ja näkemyserojen vuoksi.

Koivusaaren osayleiskaavaa laaditaan nyt kaupunkisuunnitteluviraston aloitteesta nopeassa tahdissa ja päämääränä on lähinnä selvittää kaavan yhteyksiä länsimetron suunnitteluun. Koivusaaren suunnittelu tulee siis suuressa määrin riippumaan siitä, rakennetaanko Koivusaaren metroasema vai ei.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys on aikaisemmissa Koivusaarta koskevissa mielipiteissään (mm. yleiskaavan 2002 ehdotus) ottanut kantaa saaren ulkoilu- ja virkistysarvojen säilyttämisen puolesta sekä vaatinut metroasemasuunnitelmista luopumista. Tämä näkemys on vahvistunut entisestään ja Helsy muistuttaa edelleen, että alue ei muun muassa eri ympäristösyiden vuoksi sovellu asuntorakentamiseen.

Lähtökohdat, tavoitteet, suunnitelmat

Koivusaarta ehdotetaan suunniteltavaksi tiheästi rakennetuksi asunto- ja työpaikka-alueeksi kahden kaupungin väliseen merelliseen ympäristöön ison liikenneväylän ja metron varrelle. Näin katsotaan kaupunkirakenteen tiivistyvän ja liikenteen aiheuttamien energiakulujen vähentyvän.

Lähtökohdat eivät kuitenkaan anna tavoitteille uskottavuutta eivätkä ne tue esitettyjä suunnitelmia. Syyt tähän ovat alueen sijainti meressä pienellä saarella ja sen läpi kulkeva vilkkaasti liikennöity Länsiväylä. Nämä ovat samat syyt, joita esitetään suunnitelmassa vahvuutena!

Luonto, maisema ja kaupunkikuva

Koivusaaren sijainti saaristossa tekee suunnittelualueesta maisemallisesti herkän. Koivusaaren rakentaminen turmelisi luonnonmaisemaa, joka merellisenä "vihersormena" nyt levittäytyy Keilaniemen ja Lauttasaaren yhä tiivistyvien rakennusmassojen väliin. **Luonnonmaisemat ovat tärkeitä luontoarvoja, ja ihmisten tärkeiksi kokemat maisemat on huomioitava suunnittelussa.** Helsy muistuttaa, että kaupunkirakenteen tiivistyessä luonnonmukaiset alueet tulevat yhä tärkeämmäksi sekä ihmisten viihtyisyyden ja mielenterveyden kannalta että ekologisista syistä.

Koivusaarta suunniteltaessa myös mereiset luontoarvot on otettava huomioon. Meren kasveille ja eläimille matalat lahdet ja ulapat pikkusaarineen ovat erityisen tärkeitä. Merellisyyden vaaliminen Helsingissä on ymmärrettävä niin, että kaupunkilaiset voivat nauttia siitä monipuolisesti. **Kun "merellinen asuminen" nostetaan hyvän asumisen kriteeriksi, on kaupungin merellisyys tuomittu hupenemaan hyvin nopeasti.**

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys suhtautuu ehdottoman kielteisesti merenpohjien ja luonnonrantojen täyttämiseen. Täyttöjen seurauksena Seurasaarenselän ja Laajalahden veden vaihtuminen saattaa entisestään heiketä, ja vaikutukset voivat ulottua Laajalahden Natura-alueelle asti. Mikäli muuttuneet virtausolosuhteet hidastavat veden vaihtumista, saattaa lahtien hidas elpyminen jätevedenpuhdistamojen ajoilta kärsiä. "Lisäksi huomautettakoon, että Länsiväylän alla kulkeva vesiyhteys on mahdollista, ja jopa suotavaa, avata riippumatta siitä, miten Koivusaarta suunnitellaan.

Suunnittelualueella on luonnonsuojelulain mukaan rauhoitettu merenrantaniitty. Sen suojaaminen kulumiselta niin, että kasvi- ja eläinlajit sekä niiden muodostamat eliöyhteisöt eivät vaarantuisi, näyttää mahdollomalta tilanteessa, jossa tuhannet ihmiset asuvat aivan vieressä eikä muuta luontoa ole lähettyvillä. Myös Lauttasaaren rantaluonto tulee kärsimään jos suunnitteilla olevat visiot Koivusaaren osalta toteutuvat.

Vaskiniemestä ulottuu Koivusaaren keskiosaan lepakoiden esiintymisalue, joka jatkuu pitkin Katajaharjun rantoja. Lepakot ovat herkkiä häirinnälle. Täällä eläville kahdelle lajille tärkeää on rantapuuston, venesatamien ja vesien muodostaman kokonaisuuden säilyminen. Helsy muistuttaa, että lainvoimainen myös Maakuntakaava edellyttää itä-länsisuunnassa kulkevan viheryhteyden huomioimista Koivusaarella.

Terveys ja viihtyisyys

Koivusaaren suunnittelun lähtökohdat pienenä Länsiväylän halkomana saarena keskellä salmea ovat terveyden ja viihtyisyyden kannalta hyvin ongelmalliset. Useat selvitykset osoittavat, että Koivusaaren suunnittelualue on Helsingin pahimpia ja laajimpia melualueita. **Suunnittelualue on kokonaan melualueita, joka ylittää asuintalojen ulkotiloille sallitut normit!** Melualueen laajuus johtuu Länsiväylän vilkkaan liikenteen lisäksi suunnittelualueen sijainnista keskellä merta. Kovaa melua on vaikea poistaa, koska pahin melunlähde sijaitsee keskellä suunnittelualuetta. Koska vesi johdattaa ääntä aivan eri tavalla kuin maanpinta, lienee erittäin vaikeaa rakentaa aluetta niin, ettei melu häiritsisi myös reuna-alueilla (vähemmällä kuin peittämällä Hanasaaren ja Lauttasaaren välisen Länsiväylän osan). Liikennemeluselvitykseen (Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto, 2002) viitaten onkin huomioitava, että Koivusaari olisi yleiskaavan laajoista asuinrakentamiskohteista

ainoa, joka sijoittuisi merelliselle melualueelle.

Länsiväylä vaikuttaa myös siihen, että Koivusaari sijaitsee leveällä, ilmanlaadun kannalta “kriittisellä” vyöhykkeellä. Melulle ja päästöille altistuvien alueiden rakentamista ei voi perustella sillä, että vilkkaasti liikennöidyillä kaduilla asutaan muuallakin!

Talvikuukausina ilmasto ja pienilmasto Suomenlahden rannikolla on sangen raaka ja tuulinen. Tämän hetken tietojen mukaan ilmaston lämpeneminen ei tuo Helsinkiin mitään Välimerenilmastoa, vaan **pikemminkin sateisempia talvia ja epävakaampia säitä ääri-ilmiöineen kuten tulvia ja myrskyjä.** Näiden ennusteiden perusteella kaupungin jatkaminen moottoritien halkomalle saarelle on erittäin riskaabelia.

Energiansäästö ja kasvihuonekaasujen väheneminen?

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys kyseenalaistaa väittämän, jossa Koivusaaren ja metroaseman rakentaminen vähentäisi energiakulutusta ja hiilidioksidipäästöjä Helsingin kaupungissa. Yhdistys haluaa kyseiseen väittämään tarkennukset seuraavilta osin: mihin laskelmiin väite perustuu, ja onko niissä huomioitu uudisrakentamisen vaikea sijainti meren äärellä?

Ellei autojen tuomista Koivusaaren kokonaan kielletä, lähialueiden, mm. Lauttasaaren ja Länsiväylän, autoliikenne lisääntyy metrosta huolimatta. Metro-/ raideyhteydestä tehdyssä YVA-selvityksestä (2005) käy ilmi, että autoliikenne Länsiväylällä ei metron myötä juuri vähene. Koivusaaren liikenne kumoaisi nopeasti tämän hyödyn läntisen Helsingin alueella.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys epäilee, että kalliita asuntoja myytäisiin ilman autopaikkoja. Helsy toivoo, että autojen vähentämiselle löydetään parempia tapoja kuin ihmisten eristäminen tuuliselle saarekkeelle keskelle merta. Autoistumista tulisi hillitä esimerkiksi suunnittelemalla joukkoliikennettä toimivampaan ja houkuttelevampaan suuntaan paikoilla, jotka oikeasti soveltuvat asumiseen.

Energiatehokkuuteen liittyviä laskelmia tehtäessä ei saisi tuijottaa kuntarajoja, vaan niissä tulisi tarkastella isompia yksiköjä esimerkiksi maantieteellisten tosiseikkojen huomioimiseksi. Energiansäästön ja matalaenergiarakentamisen pitää olla lähtökohtana kaikissa suunnitelmissa, mutta yhdistyksen mielestä rakennushankkeissa on huomioitava kaikki yllä mainitsemamme negatiiviset tekijät ja laskelmien tulisi tapahtua yli kuntarajojen.

Helsingissä 28.1.2008

Kati Vierikko
puheenjohtaja

Kaisa Hauru
sihteeri